

NOTA

Wetsvoorstel tot wijziging van het Gerechtelijk Wetboek met betrekking tot de niet voor beslag vatbare goederen (DOC 55-0373/001)

Hoorzitting Kamercommissie Justitie

Brussel, 20 april 2021

De Orde van Vlaamse Balies (hierna *OVB*) wil vooreerst de Kamercommissie Justitie danken voor de uitnodiging tot deelname aan de bespreking van het wetsvoorstel van 17 september 2019 tot wijziging van het Gerechtelijk Wetboek met betrekking tot de niet voor beslag vatbare goederen¹ (hierna *het wetsvoorstel*).

Het wetsvoorstel neemt, weliswaar in gewijzigde vorm, de tekst over van het wetsvoorstel van 8 juni 2017 tot wijziging van het Gerechtelijk Wetboek met betrekking tot de niet voor beslag vatbare goederen² (hierna *het wetsvoorstel 2515*). De OVB nam deel aan de hoorzitting van 4 juli 2018 over het wetsvoorstel 2515.

De OVB is verheugd om vast te stellen dat de aanbevelingen die zij naar aanleiding van het wetsvoorstel 2515 geformuleerd heeft, ter harte zijn genomen door de stellers van het wetsvoorstel. De OVB staat dan ook positief ten aanzien van het wetsvoorstel.

Aanpassing van de lijst van tegen beslag beschermde goederen

Het wetsvoorstel beoogt een aanpassing van de lijst van tegen beslag beschermde goederen. De OVB staat positief ten aanzien van een aanpassing van artikel 1408 Ger.W. aangezien de OVB meent dat de lijst van de niet voor beslag vatbare goederen inderdaad evolutief dient te zijn. De afbakening van de levensnoodzakelijke goederen wordt immers mede ingegeven door de opvattingen die op een gegeven tijdstip heersen in de samenleving over wat precies de

¹ DOC 55-0373/001.

² DOC 54-2515/001.

goederen zijn die strikt noodzakelijk worden geacht om aan de beslagene en zijn gezin een menswaardig bestaan te verzekeren.³

Zoals de toelichting bij het wetsvoorstel terecht stelt, dient men volgens de OVB bij de aanpassing van artikel 1408 Ger.W. wel voldoende aandacht te hebben voor het evenwicht tussen de noodzaak voor de schuldeisers om betaling van hun schulden te verkrijgen enerzijds en de wens om de beslagene nog een zeker menswaardig bestaan te garanderen anderzijds.

Evenwel, indien de lijst van tegen beslag beschermde goederen niet zou worden geactualiseerd, bestaat het risico dat de beslagene sneller tot een maatregel van insolventie (collectieve schuldenregeling of faillissement) zou aangezet kunnen worden, wat evenmin het belang van de schuldeisers dient.

Wat de concrete voorstellen tot aanpassing uit het wetsvoorstel betreft:

- ❖ De OVB kan zich vinden in de aanpassing dat aan artikel 1408, §1, 1° Ger.W. “*een strijkplank*” alsook “*één televisietoestel en één radiotoestel*” worden toegevoegd zodat die ook tegen beslag worden beschermd.⁴
- ❖ In het wetsvoorstel 2515 werd nog voorgesteld om “*een telefoon, een computer, een printer en alle benodigheden voor internetverbinding*” aan de lijst met de niet voor beslag vatbare goederen toe te voegen. De OVB vond dat vaag geformuleerd.⁵ De OVB vindt het dan ook een goede zaak dat de stellers van het wetsvoorstel nu de bewoording “*de toestellen en benodigheden voor toegang tot internetverbinding*” hebben overgenomen.⁶ De OVB had zulks gesuggereerd naar aanleiding van het wetsvoorstel 2515 omdat die bewoording meer technologieneutraal is en anticipeert op toekomstige technologische evoluties. De OVB vraagt zich wel af of “*een printer*” best nog een aparte vermelding zou krijgen om onduidelijkheid daaromtrent te vermijden en de rechtszekerheid te bevorderen.

In het kader van het wetsvoorstel 2515 raadde de OVB ook aan om deze categorie aan bepaalde beperkingen te onderwerpen.⁷ De OVB was bezorgd dat anders al te zeer afbreuk zou worden gedaan aan de mogelijkheid voor de schuldeisers om betaling van hun schulden te verkrijgen. De OVB verwelkomt dan ook het feit dat de stellers van het wetsvoorstel een dergelijke beperking hebben ingeschreven. De categorie van de toestellen en benodigheden voor toegang tot internetverbinding wordt nu immers

³ De OVB merkt op dat men mag aannemen dat de onbeslagbaarheid niet beperkt mag blijven tot het werkelijke levensnoodzakelijke minimum, maar de bescherming beoogt van de goederen die voor de beslagene en zijn gezin een menswaardig bestaan mogelijk moeten maken.

⁴ Artikel 2, 1° van het wetsvoorstel.

⁵ Zo kan men zich de vraag stellen of met “*een telefoon*” ook een gsm bedoeld wordt. Het woord “*computer*” is zeer algemeen en de vraag is of daar ook een laptop of tablet onder wordt verstaan.

⁶ Artikel 2, 2° van het wetsvoorstel.

⁷ De OVB formuleerde volgende voorstellen: “*Men zou kunnen bepalen dat niet al deze goederen onttrokken worden aan het beslag, doch dat slechts enkele goederen van deze categorie “naar keuze van de beslagene” vrijgesteld worden van beslag. Als alternatief zou men een maximumwaarde aan deze categorie van goederen kunnen opleggen. Er zou eventueel ook gedacht kunnen worden aan de vereiste dat de waarde van voormelde voorwerpen in verhouding moet staan “tot de stand van het gezin” opdat ze niet voor beslag vatbaar zouden zijn*”.

beperkt “tot een waarde van 500 euro per gezinslid op het tijdstip van het beslag en naar keuze van de beslagene”.⁸

De OVB heeft evenwel bedenkingen bij de voorgestelde nummering. Het wetsvoorstel neemt de categorie van de toestellen en benodigdheden voor toegang tot internetverbinding op in artikel 1408, §1 Ger.W., met name in een nieuwe bepaling onder 2°. Dat heeft tot gevolg dat de bestaande bepaling onder 2° de bepaling onder 3° zal worden, enzovoort. De OVB vraagt zich af of het niet aangewezen is om dit anders te regelen zodat de navolgende bepalingen niet telkens ‘doorgeschoven’ moeten worden en hun oorspronkelijke nummering kunnen behouden.

- ❖ De OVB vindt het een goede zaak dat “een koe, of twaalf schapen of geiten, naar keuze van de beslagene, alsmede een varken en vierentwintig dieren van het hoenderhof, met het stro, voeder en graan, nodig voor het strooisel en de voeding van dat vee gedurende één maand” uit de lijst met de niet voor beslag vatbare goederen geschrapt wordt.⁹ De OVB beschouwt deze vermelding inderdaad als verouderd.
- ❖ De OVB heeft er principieel geen bezwaar tegen dat zaken met een emotionele waarde binnen bepaalde grenzen worden opgenomen in de lijst met de niet voor beslag vatbare goederen¹⁰, al waarschuwde de OVB er wel reeds¹¹ voor dat dit allicht aanleiding zal geven tot discussies over wat een zaak met emotionele waarde is alsook voor mogelijke misbruiken. De OVB vindt het alleszins positief dat de gehanteerde formulering door de stellers van het wetsvoorstel verder verfijnd werd, zoals zij ook had aanbevolen.¹²

Verlenging termijn om verzet te doen met betrekking tot de onbeslagbare goederen

Het wetsvoorstel beoogt daarnaast de verlenging van de termijn (vijftien in plaats van vijf dagen) om verzet te doen met betrekking tot de onbeslagbare goederen¹³, zodat de beslagene meer tijd heeft om zich ter zake te informeren. De OVB meent dat het inderdaad nuttig kan zijn om de termijn te verlengen waarin de beslagene zijn opmerkingen moet meedelen aan de gerechtsdeurwaarder.

⁸ Artikel 2, 2° van het wetsvoorstel.

⁹ Artikel 2, 3° van het wetsvoorstel.

¹⁰ Artikel 2, 3° van het wetsvoorstel.

¹¹ In het kader van het wetsvoorstel 2515.

¹² Louter tekstueel deed de OVB de suggestie om het woord “op” vooraan toe te voegen. Inhoudelijk stelde de OVB voor om te verduidelijken dat “naar keuze van de beslagene” één of meerdere goederen (waarvan de totale waarde 400 euro niet overstijgt) onttrokken kunnen worden aan het beslag.

¹³ Artikel 2, 4° van het wetsvoorstel.

Verlenging termijn tussen beslaglegging en openbare verkoop

In het eerste lid respectievelijk het tweede lid van artikel 1520 Ger.W. wordt de termijn verlengd (ten minste 45 dagen in plaats van ten minste één maand).¹⁴ De OVB verzet zich niet tegen deze verlenging.

Voor de OVB,

Bestuurder Jan MEERTS

¹⁴ Artikel 3 van het wetsvoorstel.